

Dingeman Burgers (links op de foto) ontvangt in het kader van programma Win-Win Zevenbergschen Hoek collega-telers op zijn bedrijf voor studiebijeenkomsten en demonstraties. Eind augustus was de eerste bijeenkomst in het veld, met als thema mechanische onkruidbestrijding in uien.

Dingeman Burgers zoekt weerbaardere teelt

Gezondere bodem, gezonder systeem, beter rendement

Dingeman Burgers begon vanwege zware regenval met het klimaatbestendiger maken van zijn percelen. Duurzaam bodembeheer levert hem nu betere productprijzen op. Hij gaat verder zoeken in Win-Win Zevenbergschen Hoek. De samenhang tussen individuele teeltmaatregelen en plantgezondheid is vaak onduidelijk. Burgers zoekt met hulp van coaches en collega's de verbanden.

„Ik streefde naar een gezonder systeem door de grond beter in conditie te houden”, zegt Dingeman Burgers. De akkerbouwer uit Zevenbergschen Hoek (NB) begon zich extra in te zetten voor de bodem na periodes van droogte afgewisseld met hevige regenbuien op zijn bedrijf. Hij wilde de grond klimaatbestendiger maken, noodzakelijk om in de toekomst te kunnen oogsten. „Het effect van minder schade door extreem weer is lastig te

„Als je de natuur beter begrijpt, voorkom je makkelijker ziekte of plaag

meten, maar is zeker aanwezig en het is een belangrijke drijfveer voor mij. Het betere bodembeheer zorgt er ook voor dat je minder last van ziekten en plagen hebt. Verwacht geen wonderen, maar wel een effect. Hoe beter je de natuurlijke systemen gaat begrijpen, hoe makkelijker ziekten en plagen voorkomen kunnen worden. Dit in plaats van ze te bestrijden op het moment dat er een ziekte of plaag ontstaat.”

Tijdens een recente velddemo met mechanische onkruidbestrijding op zijn bedrijf vertelde

Burgers de bezoekers dat hij een beter rendement behaalt dankzij zijn inspanningen.

„Het komt doordat ik een meerprijs voor mijn producten krijg”, licht hij dat effect toe. „Dat krijg ik bij On the way tot PlanetProof en nog sterker bij het initiatief Onze Markt.” Onze Markt streeft naar een eerlijke prijs voor boeren die zich inspinnen voor de natuur.

„Het is lastig oorzaak en gevolg te koppelen bij teeltmaatregelen. Met welke maatregel bereik je nu wat? De coaches die meedoen, helpen met hun ervaring. Zij ervaren dat iets ergens werkt en zien misschien ook de mogelijkheden of iets bij mij ook werkt.” Een voorbeeld van de oorzaak-gevolg koppeling geeft Stefan Muijtens. Als landbouwadviseur geeft Muijtens advies aan biologische en gangbare telers in Nederland en Vlaanderen. Hij noemt de positieve werking van niet-kerende grondbewerking (NKG) op natuurlijke vijanden: „Bij natuurlijke vijanden denken we vaak aan lieveheersbeestjes. Minstens zo belangrijk, bijvoorbeeld in het geval van trips, zijn de roofmijten en springstaarten in de bodem. Zij pakken de trips in het larvestadium aan. Door niet te ploegen, zijn er meer van deze rovers aanwezig.”

Beetje plaag is goed

Muijtens heeft de ervaring dat de aanwezigheid van plaagdieren in lage aantallen goed

is. Zo blijven de natuurlijke vijanden ook aanwezig en kunnen die snel aan de slag als de plaag toeneemt. Bij het zoeken naar dergelijke balansen kan de sector nog veel leren, denkt hij. „Deze aanpak moet nog groeien en we moeten er meer van gaan begrijpen. Zo kunnen bedrijven beter gaan draaien.” De adviseur vergelijkt het weerbaarheidssysteem met een machine waarvan alle lagers gesmeerd moeten worden. „Alleen dan krijg je over de hele linie minder stress bij het gewas én de ondernemer, plus minder onkruid en meer opbrengst.”

Dat NKG en regeneratieve teelt goed samengaan, met lage middelengebruikscijfers en goede weerbaarheid, ervaart Muijtens op 3.000 hectare biologische NKG in zijn werkgebied. „We leren daarvan en gaan ermee verder. Ik zie bij de biologische telers veel vakmanschap in de plantaardige teelten en bij de afzet. En bij gangbare telers een sterke zelfkritische houding en de drang om de puntjes op de i te zetten.”

Win-Win

In het programma Win-Win Zevenbergschen Hoek, een SABE project vanuit LNV, werkt

Burgers samen met Muijtjens en met Bart Housmans van adviesbureau Boerenverstand en adviseur Crétiënne Oomen van Aliance. Sabe staat voor Subsidiemodule agrarische bedrijfsadvisering en educatie, en is bestemd voor agrarische ondernemers die willen leren over duurzame landbouw. In de loop van dit najaar en tot de volgende zomer organiseert dit team, soms in samenwerking met andere partijen, bijeenkomsten om de kennis van de telers aan te scherpen. Onderwerpen zijn samenwerking met veehouders en de teelt van voedergewassen, onkruidbestrijding, schilkwaliteit en phytophthora-resistentie in aardappelen, bemesting en andere onderwerpen die uit de praktijk komen. Crétiënne Oomen kan een kritische reflectie geven op de andere manier van werken bij Burgers. Wat hij noemt als bijzonder aan Burgers is dat deze niet voor de gemakkelijkste weg gaat: „Hij neemt risico's. Soms mislukt er iets. Soms is de bestrijding van luizen of coloradokevers niet meer nodig. Hij probeert hoeveel minder je kunt spuiten tegen phytophthora en wat de beste rassen zijn met resistenties. Zo kan hij middelengebruik sterk minderen en met nog nieuwe spuittechniek kan er misschien weer 10 of

20 procent af.” Oomen constateert, net als Burgers en Muijtjens, dat het soms precies komt, omdat alle maatregelen samenhang hebben. „Het is als een groot spinnenweb. Als je aan één knoop trekt, verandert het hele web. Dit bedrijf is al vijftien jaar intensief met de bodem bezig. Dan gaat het systeem werken in je voordeel.”

Vragen

Bart Housmans van Boerenverstand is blij met het bedrijf van Burgers als ontmoetingsplek voor het Programma Win-Win Zevenbergschen Hoek. „De kern is dat Dingeman al zoveel heeft veranderd op zijn zoektocht naar duurzaamheid. Nu vraagt hij zich af waar hij staat. Dus hoe hij nu scoort in prestaties en waar nog verbeteringen mogelijk zijn.” Housmans gebruikt kritische prestatie-indicatoren om meer te weten over de 'score' van Burgers op duurzaamheid. Op meerdere punten kan de teler zijn systeem nog fijnlijpen. „Wat ik bewonder, is hoe ver dit bedrijf is met kijken naar de eigen initiatieven en dan anticipeert op wat er nog aankomt. Dat hij zelf zegt te verdienen aan zijn extensievere bouwplan, toont dat hij al ver is.”

Zelf kiezen

Het vertalen van mogelijkheden naar de eigen bedrijfssituatie is waar volgens de coaches de ruimte ligt voor de ondernemers. Zij kiezen wat past op hun grond, in hun specialismen en op hun bedrijf. „Dingeman zet niet de hakken in het zand. Hij probeert uit zichzelf aan de gang te gaan”, aldus Housmans.

Muijtjens hoopt op verschuiving van de certificering door afnemers van maatregelen naar een brede eigen invulling. In de Belgische retail werken ze aan een systeem met een keuzemenu voor telers die duurzamer werken, in tegenstelling tot het meer rigide systeem dat nu gebruikelijk is. „Met zelf kiezen voor de best passende aanpak kun je het elk jaar nog een beetje beter doen”, stelt Muijtjens.

Tekst en beeld: Jorg Tönjes

Heeft u vragen en/of opmerkingen neem dan contact op met onze redactie via redactie@akkerwijzer.nl of tel 0314 – 62 64 38